

אוצרות שמואל

מכתבים ואגרות, גנוזות וכתבי יד נדירים מכתב ידו של עמוד ההוראה בעל
'שבט הלוי' הגאון האדיר רבי שמואל הלוי ואזנר זצ"ל • הרב משה פיישר
ה"ו פותח עבור קוראי בטאון עולם התורה את אוצרות גנזיו הנדירים

זאב פלדמן

לרגל מלאות ה'שלושים' לסילוקו של בעל 'שבט הלוי' הגאון האדיר רבי שמואל ואזנר זצ"ל, ניאות
הרב משה פיישר הי"ו לחשוף בפני קוראי 'בטאון עולם התורה' קורט מהאוצרות הנדירים שבבית גנזיו,
מכתבי ידו של עמוד ההוראה זצ"ל בענינים שונים.

בפרסום ראשון ובלעדי מתפרסמים כאן אגרות ומכתבים שיצאו מתחת עטו של הגאון האדיר
זצ"ל, מהן למרן החזון איש זצ"ל, מהן בקריאת סיוע לעמוד לימין ישיבתו 'חכמי לובלין', מהן מכתבי
הלכה ואודות העמדת הדת והכשרות על תילן.

המסמכים הנדירים מובאים בתוספת הסבר קצר על תוכנו של כל אחד מהם, לתועלת הקוראים.

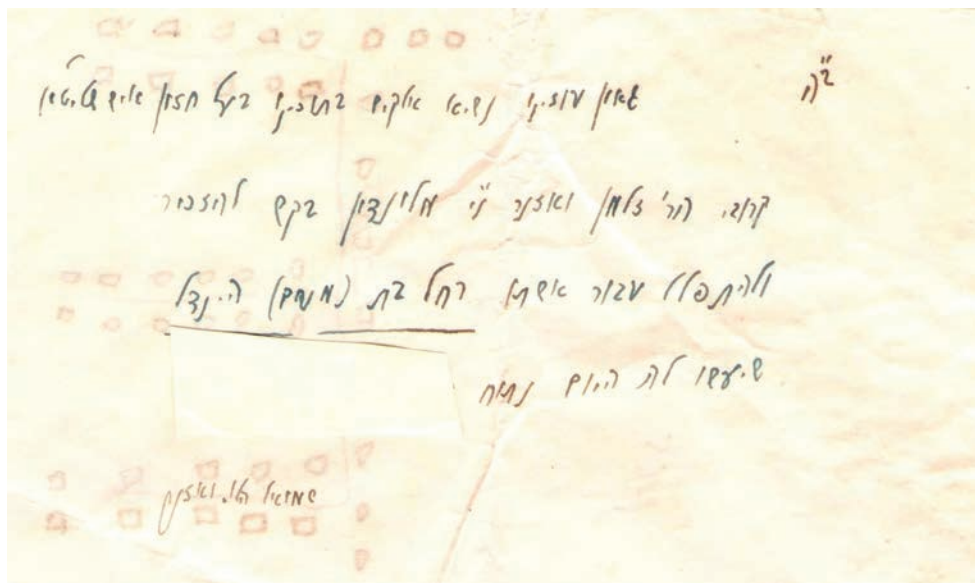
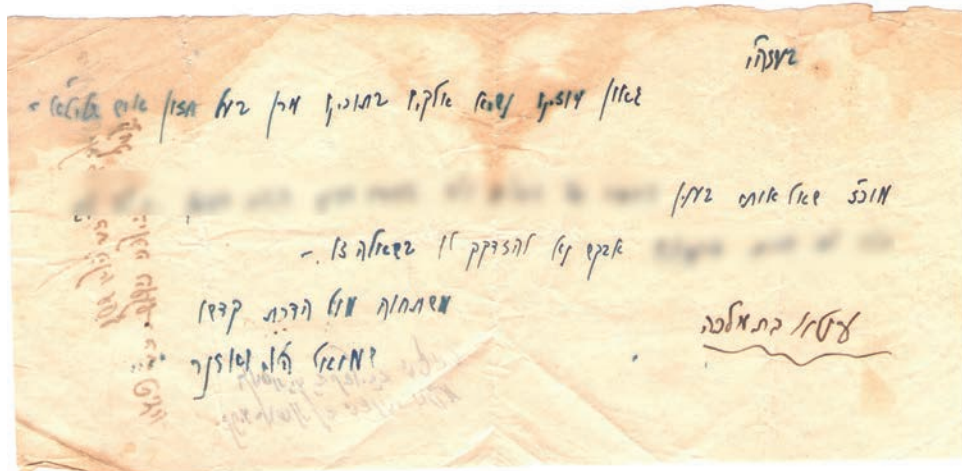
שני מכתבים נדירים ששיגר הגר"ש זצ"ל למרן החזון איש זיע"א

לפנינו שני מכתבים נדירים מארכיונו של הרב
אשר רייכמן מניו-יורק, אותם שיגר הגאון האדיר
הגר"ש זצ"ל למרן החזון איש זיע"א.

במכתבים ניכרת ההערצה וההערכה הרבה שחש
הגר"ש זצ"ל אל מול רבן של ישראל זצוק"ל. כך
אפוא, פותח הגר"ש זצ"ל במילים "גאון עוזנו נשיא
אלוקים בתוכנו מרן בעל חזון איש שליט"א", ומסיים
"מישתחוה מול הדרת קדשו".

במכתב האחד מופיעה שאלה חמורה שדרשה
הכרעת רבן של ישראל זצ"ל, ובמכתב השני מופיעה
בקשה להעתיר בתפילה עבור קרובת משפחתו.

פרט מעניין הראוי לציון הוא שעל גבי המכתב
הראשון, מופיע שם חולה 'עטא בת מלכה' בכתב ידו
של מרן החזון איש זצ"ל.

למען ישיבת 'חכמי לובלין'

לפנינו מכתב מיוחד אותו שלח הגר"ש זצ"ל לאחד מהרבנים בארה"ב, ובו מובע הענין להקים משרד מיוחד בארה"ב, עבור טובת ישיבתו 'חכמי לובלין'.

"מאלוקיו ישא ברכה מאלוקי המערכה כבוד ידידנו עוז הרב הגאון המפואר בתורה ומ"ט כש"ת מו"ה צבי הירש טבל שליט"א

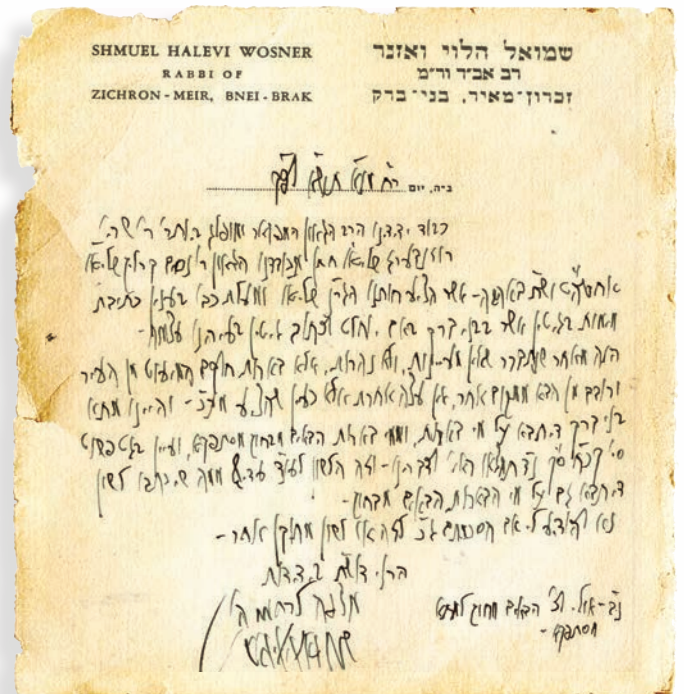
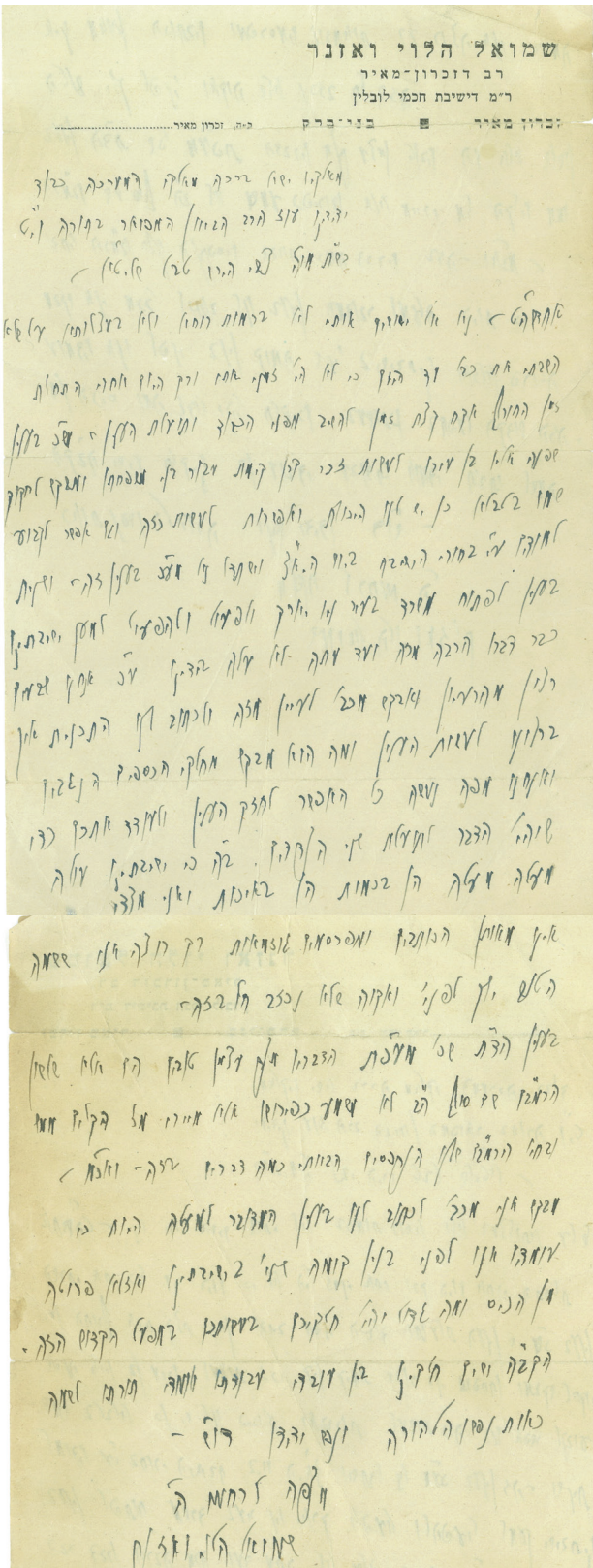
אחדשה"ט - נא אל יחשוד אותי לא ברמות רוחא ולא בעצלותא על שלא השבתי את כבודו עד היום, כי לא היה זמני אתי ורק היום אחרי התחלת זמן החורף אקח קצת זמן להשיב מפני הכבוד ותועלת הענין.

מש"כ בענין שפנה אליו בן עירו לעשות זכר קרן קיימת עבור בן משפחתו ומבקש לחקוק שמו בטבלא כן יש לנו היכולת ואפשרות לעשות כזה, וגם אפשר לקבוע לימודים על ידי בחורי הישיבה ביום היא"צ, וישתדל נא מע"כ בענין זה.

ושנית, בענין לפתוח משרד בעיר ניו-יורק ולפעול ולהפעיל למען ישיבתנו, כבר דברו הרבה מזה ועד עתה לא עלה בדידנו, על כן אנחנו שבעים רצון מהרעיון ואבקש מכבודו לעיין מזה ולכתוב לנו התכנית איך ברצונו לעשות הענין ומה הוא מבקש מחלקי הכספים הנגבים, ואנחנו מפה נעשה כל האפשר לחזק הענין ולעודד אתכם כדי שיהיה הדבר לתועלת שני הצדדים. ב"ה כי ישיבתנו עולה מעלה מעלה הן בכמות הן באיכות ואני מצדי איני מאותן הכותבים ומפרסמים גוזמאות רק רוצה אני ששמה הטוב ילך לפניה ואקוה שלא נכזב ח"ו בזה.

בענין הד"ת שכתב מעכ"ת הדברים מצד עצמן טובים היו, אלא שלשון הרמב"ם שם סוף ה"ב לא משמע כפירושו אלא מיירי מז' הקלים ממש, ובחידושי הרמב"ם שלנו הנדפסין הבאתי כמה דברים בזה, ואכ"מ.

מבקש אני מכבודו לכתוב לנו בענין המדובר למעלה, היות כי עומדים אנו לפני בנין קומה שניה בישיבתנו ואזלא פרוטה מן הכיס ומה גדול יהיה חלקכם בעשותכם במפעל הקדוש הזה. הקב"ה ישים חלקנו בין עובדי עבודתו ולומדי תורתו לשמה, כאוות נפשו הטהורה ונפש ידידו דו"ש - מצפה לרחמי דו"ש

מכתב בהלכה אודות ציון שם העיר 'בני ברק' בגיטין

לפנינו מכתב בהלכה אודות ציון כתיבת שם העיר 'בני ברק' בגיטין.

המכתב נשלח להגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א, חתנו של הגאון הגדול רבי ניסים קרליץ שליט"א, ומתייחס לעובדה שבבני ברק אין מעיינות ונהרות שאפשר לציינם כנוסח המקובל "דיתבא על נהר...".

"כבוד ידידנו הרב הגאון המפואר ביותר ר' שריאל רוזנבערג שליט"א, חתן מכובדנו הגאון ר' ניסים קרליץ שליט"א

אחדשה"ט וש"ת באהבה, אשר הציע חותנו הגר"נ שליט"א ומעלת כב' בענין כתיבת מימות בגיטין אשר בבני ברק, באם יוחלט לכתוב גיטין בעירנו עצמה.

הנה מאחר שנתברר שאין מעיינות ולא נהרות אלא בארות חלקם המיעוט מן העיר ורובם מן הבא ממקום אחר, אין עצה אחרת אלא כעין שהציע מע"כ, והיינו מתא בני ברק דיתבא על מי בארות וממי בארות הבאים מבחוץ מסתפקא, ועיין בגט פשוט סימן קכ"ח ס"ק נ"ד תמצאו ראייה לדברינו, וזה הלשון לענ"ד עדיף ממה שיכתבו לשון דיתבא גם על מי הבארות הבאים מבחוץ.

נא להודיע לי אם הסכמתם גם כן לזה או לשון מתוקן אחר.

נ"ב, אולי לכ' הבאים מחוץ למתא מסתפקא"

שלשום לפטירתו של בעל שבט הלוי זצוק"ל

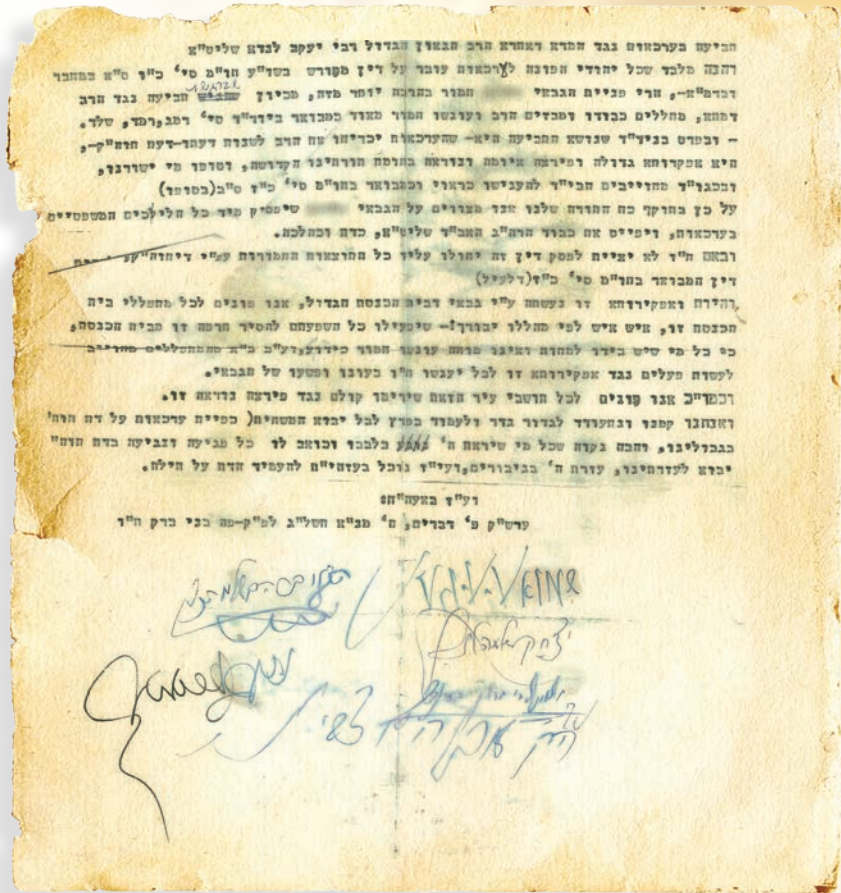
אזהרה חמורה שלא לדון בפני ערכאות

לפנינו מסמך נדיר בתוכנו, "פסק דין תורתנו הקדושה", חתום בידי המרא דאתרא הגר"ש זצ"ל ורבנים נוספים.

להלן קטעים מתוכנו: "והנה מלבד שכל יהודי הפונה לערכאות עובר על דין מפורש בשו"ע חו"מ סימן כ"ז ס"א במחבר וברמ"א, הרי פניית... חמור בהרבה יותר מזה, מכיון שבהגשת התביעה נגד הרב דמתא, מחללים כבודו ומבזים הרב ועונשו חמור מאוד, כמבואר ביו"ד סי' רמ"ב, רמ"ד ושל"ד. ובפרט בנידון דנן שנושא התביעה היא שהערכאות יכריחו את הרב לשנות דעתו, דעת תוה"ק, היא אפקרותא גדולה ופרצה איומה ונוראה בחומת תורתנו הקדושה, וסופו מי ישרונו, ובכגון דא מחויבים הבי"ד להענישו כראוי וכמבואר בחו"מ סימן כ"ז ס"ב בסופו".

על כן בתוקף כח התורה שלנו הננו מצווים על... שיפסיק מיד כל ההליכים המשפטיים בערכאות, ויפייס את כבוד הרה"ג האב"ד שליט"א, כדת וכהלכה. ובאם ח"ו לא יציית לפסק דין זה יחולו עליו כל התוצאות החמורות על פי דין תורתנו הקדושה, דין המבואר בחו"מ סימן כ"ז.

והיות ואפקירותא זו נעשתה על ידי גבאי דבית הכנסת הגדול, אנו פונים לכל מתפללי בית הכנסת זו, איש איש לפי מהללו יבורך, שיפעילו כל השפעתם להסיר חרפה זו מבית הכנסת, כי כל מי שיש בידו למחות ואינו מוחה עונשו חמור כידוע, ועל כן כל אחד מהמתפללים מחויב לעשות פעלים נגד אפקירותא זו לבל יענשו ח"ו בעוונו ועונשו של הגבאי. וכמו כן אנו פונים לכל תושבי עיר הזאת שירימו קולם נגד פירצה נוראה זו. ואנחנו קמנו ונתעודד לגדור גדר ולעמוד בפרץ לבל יבוא המשחית בפניית ערכאות על דת תוה"ק בגבולנו, והבה נקווה שכל מי שיראת ד' בלבבו וכואב לו כל פגיעה ונגיעה בדת תוה"ק יבוא לעזרתנו, עזרת ד' בגיבורים, ועל ידי זה נוכל בעזהי"ת להעמיד הדת על תילה". על המכתב חתמו לפי הסדר: **רבי שמואל ואזנר**; חברי בד"צ חוג חת"ס - **רבי יצחק שלמה אונגר** ו**רבי יצחק צבי ברנפלד**; **רבי אברהם צבי וויס**, **רב נווה אחיעזר**; **רבי אברהם שלמה הכהן (כ"ץ)** **רב שיכון סטאמר** ו**רבי נתן גשטמטר** זצ"ל.

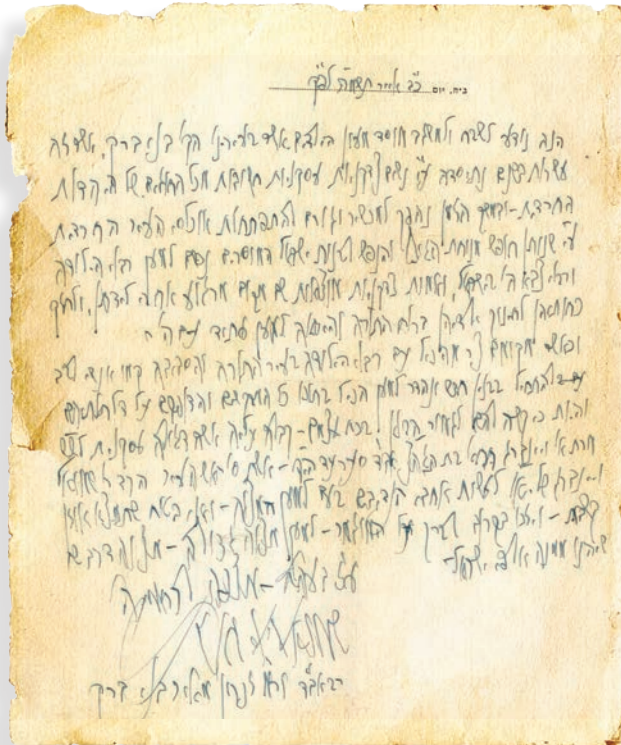
מכתב בשבח בית החלמה לילודות והנחיצות שבו

במכתב שלפנינו מיום כ"ב אייר תשמ"ה, מביע הגר"ש זצ"ל את נחיצותו וחשיבותו של מוסד להחלמת יולדות, אשר מוצאות בו "מרגוע אחרי לידתן, ולחזק כוחותיהן לחינוך ילדיהן ברוח התורה והיראה למען עתיד עם ד".

וזה נוסח המכתב: "הנה נודע לשבח ולמשגב מוסד מעון הילדים אשר בעירנו הק' בני ברק, אשר זה עשרות בשנים נתייסדה על ידי נשים צדקניות עסקניות חשובות מכל החוגים של היהדות החרדית, ובמשך הזמן נהפך למכשיר גורם להתפתחות אוכלסי העיר החרדית על ידי שנותן חופש מנוחת הגוף והנפש לבנות ישראל המוסרים נפשם למען ריבוי הילודה וריבוי צבא ד' בישראל,

ואמהות צדקניות מוצאות שם מקום מרגוע אחרי לידתן, ולחזק כוחותיהן לחיזוק ילדיהן ברוח התורה והיראה למען עתיד עם ד'.

וכאשר מקומם צר מהכיל עם ריבוי הילודה בעיר התורה והסביבה קמו אנשי לבב להתחיל בבנין חדש ונהדר למען הכיל בתוכם כל המבקשים והדופקים על דלתותיהם, והיות כי קשה להם לגמור הבנין בכח עצמם, קבלה עליה אשה דגולה עסקנית לש"ש... לעשות אחב"י הנדיבים בעם למען המצוה, ואני בטוח שתמצא אוזן קשבת, ויזכו בקרוב לברך על המוגמר, למען מצוה גדולה - מצוה דרבים שיהנו ממנה אלפי ישראל".

מכתב ברכה

לפנינו מכתב ברכה שהעניק הגאון האדיר עמוד ההוראה זצ"ל.

במכתב מברך הגר"ש זצ"ל אחד ממיודעיו לרגל שמחת נשואי בנו נ"י "ויהי רצון דאימא מילתא דתתקבל לעילא שיזכה כבודו נ"י לראות גם ממנו בנים ובני בנים עוסקים בתורה ומצות לשמה, ויהיה ביתו כבית אבותיו הצדיקים נוחי נפש ז"ל, ברכת מזל טוב מעומק הלב".

להעמיד האמת על תילה

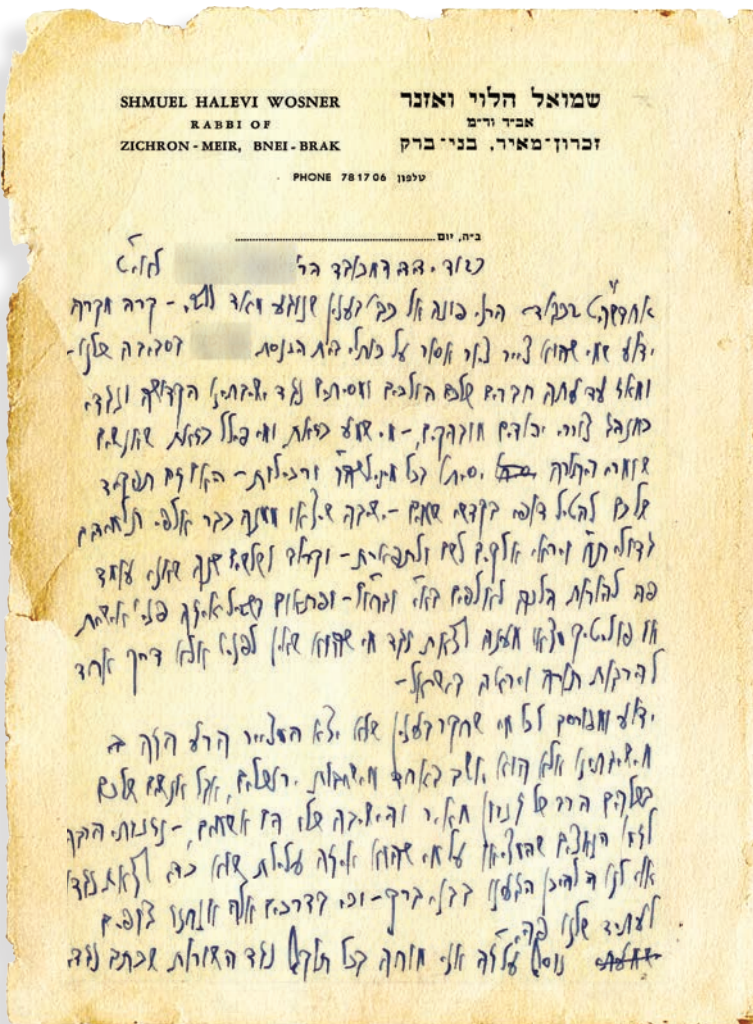
לפנינו מכתב נדיר ומרתק בתוכנו, המתייחס לעלילת שווא שהעלילו בני בליעל אודות תלמידי ישיבת חכמי לובלין.

וכך נוסח המכתב: "אחדשה"ט בכבוד, הריני פונה אל כבודו בענין שנוגע מאד ללבי. קרה מקרה ידוע שמי שהוא צייר ציור אסור על כתלי בית הכנסת של... בסביבה שלנו, ומאז ועד עתה חברים שלכם הולכים ומסיתים נגד ישיבתנו הקדושה ונגדי כמנהג צוררי יהודים מובהקים, מי שמע כזאת ומי פילל כזאת שאנשים שומרי התורה יסיתו בכל מיני לשה"ר ורכילות. האם זה תפקיד שלכם להטיל דופי בקדשי שמים, ישיבה שיצאו ממנה כבר אלפי תלמידים גדולי ת"ח ויראי אלוקים לשם ולתפארת, וקרוב לשלושים שנה שאני עומד פה להורות הלכה לאלפים בא"י ובחו"ל, ופתאום בשביל איזה פניה אישית או פוליטיק מצאו מענה לצאת נגד מי שהוא שאין לפניו אלא דרך אחד להרבות תורה ויראה בישראל.

ידוע ומפורסם לכל מי שחקר בענין שלא יצא המצייר הרע הזה מיישיבתנו, אלא הוא יושב באחד מיישיבות ירושלים, אבל אנשים שלכם בשבילים הרב של זכרון מאיר והישיבה שלו הם אשמים, נזכרתי הרבה לזמן הנאצים שהמציאו על מי שהוא איזה עלילות שוא כדי לצאת נגדו, או לנו להיכן הגענו בבני ברק, וכי בדרכים אלה אנחנו צופים לעתיד שלנו פה.

נוסף על זה אני מוחה בכל תוקף נגד השורות שכתב נגדי החבר שלכם... בעתון שלו, אע"פ ששמעתי שבדעתו לכתוב איזה התנצלות בעתון שלכם, אבל היות שהיום אחה"צ שוב שמעתי שהחברים שלכם הולכים ומסיתים נגדנו, אמרתי בלבי שגם להיות נעלבים ואינם עולבים יש גבול, ועוד הריני לעורר שאחד החברים שלכם איים עלי בטלפון בשפיכת דמים, כמובן יש עת שאסור לשתוק וחבל שהגיעו הדברים לידי כך שאנשים שלכם לוחמים נגד מי שהוא עומד בראשי היהדות החרדית בעירנו הקדושה.

היות ידוע אני תמיד תבונתו וישרות לבו, הריני פונה בתחילה לכבודו לפני שהדבר יתפרסם בעולם."

הכשר לחנות פרחים בשנת השמיטה

לפנינו מכתב הכשר לחנות פרחים שסחורתה בתכלית הכשרות בהקפדה על הלכות שביעית. פרט מעניין הראוי לציון כי ההכשר ניתן לשלושה חודשים בלבד, מג' אדר א' תשל"ג ועד ג' אייר תשל"ג. "הריני מאשר בזה שהחנות של ר'... פ'ינת הפרח והנו"י ברחוב חזון איש זכרון מאיר, הוא בחזקת שומרי שביעית כהלכה, ואפשר לקנות אצלם פרחים בתקופה הזאת. הכשר זה כוחו יפה עד ג' אייר תשל"ג הבעל"ט".

